

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 369. An, qui & quando hæredes teneantur restituere usuras ab usurario defuncto perceptas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

vocati, quorum patrocinio & ope in iudicio vel extra scienter exiguntur usurae, vel datae non restituantur, dum repetuntur. Sylv. l. c. g. 10. Pirh. num. 117. Item famuli usurarii, nomine domini contrahentes cum mutuario de usuris solvendis, secus, si remotè solum cooperentur, v. g. recipiendo vel deportando pecuniis, conficiendo vel scribendo rationes datarum vel acceptarum usurarum. Less. cit. c. 20. n. 181. & seq. ac denique tutores, curatores, administratores, negotiorum gestores, dum nomine pupillorum, minorum, & quorum negotia gerunt, mutuatur.

Quaest. 369. An, qui, & quando haeredes teneantur restituere usuras ab usurario defuncto perceptas?

R Esp. Primò: Obligatio restituendi usuras injustè acceptas à defuncto, non secus, quam obligatio solvendi alia illius debita, aut satisfaciendi pro damno injustè illato aliis ab eo transit ad haeredes defuncti, tam extraneos, quam suos, hoc est, filios. c. *tuanos. h. t.* quia usurae non fuerunt usurarii, & sicut actiones defuncti activae, sic etiam passivae transeunt ad haeredes, ita ut, sicut agere possunt ad componendum damna illata defuncto, ita etiam ipsi conveniri possunt ad componendum damna à defuncto illata in bonis alterius, et si conveniri nequeant actione merè poenali ad solvendam poenam, quam ob delictum incurrit defunctus, utpote quod morte delinquentis expiravit. Mol. tr. 2. d. 332. n. 2. Covar. L. 3. resol. c. 3. n. 7. Pirh. h. t. n. 110. unde jam bona usurariorum dicuntur realiter obligata, seu tacite hypothecata pro usuris restituendis. cit. c. *tuanos.* ita ut, si, quae ex usuris acquisivit, consumpta sint, teneatur ex aliis bonis titulo speciali, v. g. per emptionem comparata, in usuras solvendas impendere, non tamen ubi ea bona transierunt jam ad alios non haeredes, ii compellendi sunt ad ea dimittenda, ut ex iis restituatur usurae. Pirh. l. c. cum Abb. in c. *tuanos.* contra Gl. *ibidem. v. cogendi.* quod ipsum etiam procedere, si bona illa translata titulo singulari ad alios non haeredes ab usurario comparata fuissent pecunià usuraria, seu non posse, saltem spectato rigore juris, molestari super illis bonis ad usuras restituendas usurarium, tradit Pirh. l. c. cum Abb. l. c. n. 7. Arg. L. *aris. c. de donat.* quamvis cum eodem Abb. n. 8. addat, ex aequitate quò ad bona, quae prius pecunià usuraria sunt acquisita, sed postea titulo lucrativo in alium translata, aliud dicendum videri. De caetero haeredes quoque usurarii sub iisdem poenis, sub quibus defunctus compelli poterat, compelli posse ad usuras solvendas, ideòque per rescriptum impetratum à Principe contra usurarium ad solvendas usuras conveniri posse haeredes illius, etiam si reintegrà, id est, nullà adhuc factà repetitione usurarum ab usurario, maxime si is tempore dati rescripti adhuc vivebat; cum haeres censetur una persona cum defuncto, docet Abb. l. c. n. 4. & 5. Arg. cit. c. *tuanos.* & c. *significavit. de rescript.* si tamen bona defuncti non sufficiant ad restituendas usuras, haeres ex suo non tenetur eas restituere in foro externo & judiciali, si fecit inventarium, secus, si non fecit, (quia tunc praesumptio juris est, plus fuisse in hereditate) quamvis in foro conscientiae (in quo cessat praesumptio, & creditur asserenti contrarium) non teneatur ultra vires hereditatis, sive fecerint inventarium, sive non. Abb. l. c. n. 11.

2. Resp. Secundò: Si plures sint haeredes, sin-

guli non tenentur in solidum solvere usuras, sed singuli solum juxta portiones, quas ex hereditate acceperunt. Abb. in c. *tuanos. n. 6.* Sylv. v. *usura. 6. g. 10. dicto 2.* Azor. l. c. c. 17. g. 11. Mol. cit. d. 332. n. 4. Less. L. 2. c. 10. du. 20. num. 175. Pirh. n. 111. dicens communiorem & veriozem, ex ea ratione, quòd sicut bona defuncti inter haeredes dividuntur pro rata seu portione hereditatis singulis competente, ita etiam obligationes personales & debita dividi debeant, ita ut, qui ex parte tantum percipit commodum, onus quoque ex parte solum sentire debeat, & licet haeredes singuli repraesentent defunctum, non tamen totaliter, sed ex parte tantum, & simul sumpti totaliter. Limitatur tamen responsio, primò: ita ut, si res aliqua usuraria acquisita in specie adhuc existet, seu remanserit, post mortem usurarii ea ad quemcumque, etiam legatarium, pervenerit, restituenda sit, quia est aliena. Less. l. c. n. 174. Mol. l. c. Pirh. n. 112. Secundò, ut, si ante hereditatis divisionem, priusquam cuilibet sua assignaretur portio, ipsorum culpa contigit, usuras non esse solutas, tunc singuli haeredes in defectum cohæredum nolentium, aut non potentium solvere debent in solidum, eò, quòd tunc ex proprio delicto ad hoc teneantur, ut Pirh. l. c. cum de Lugo cit. d. 25. f. 11. §. 2. n. 237.

3. Resp. Tertiò: Si hereditas soluta ex ea legatis, & deducta legitimâ, seu quartâ falcidiâ haeredibus debita, adhuc sufficiens maneat ad solvendas usuras, & reliqua defuncti debita, legatarii non tenentur solvere usuras in defectum haeredum, quia debita personalia defuncti non transeunt ad legatarios, nec ad donatarios mortis causa, sed ad haeredes in universum jus defuncti, adeoque etiam in onera, & debita personalia ejusdem. Less. n. 176. Pirh. n. 113. Secus est, seu etiam legatarii tenentur contribuere servata proportione, si bona hereditatis non sufficiant ad usuras solvendas, vel etiam, si non sufficiant, ut solutis debitis integra maneat haeredibus sua legitima, seu quarta; cum ante omnia legata debeant deduci debita, quin & dicta legitima. Less. n. 173. Lugo n. 136.

Quaest. 370. An & quibus exceptionibus usurarii repellere possunt & solvant petentes restitutionem usurarum acceptarum?

R Esp. Primò: Potest usurarius, qui injustè accepit usuras contra mutuatarium, qui eas solvit, petentem earum restitutionem opponere sibi, ab eo liberaliter eas remissas esse, valèque talis remissio, & liberat usurarium ab obligatione eas restituendi. Gl. in c. *peccatum. de reg. jur. in 6. v. restituatur.* Covar. *ibid. p. 2. in princ. n. 5.* Canis. tr. de *usur. c. 7. n. 5.* Zoel. in *decretal. h. t. n. 40.* quos citat & sequitur Pirh. h. t. n. 118. potest enim creditor in aliis debitis, tam civilibus, quam criminalibus, remittere debitori liberè jus suum, quò ad privatum suum interesse, cum quilibet rei suae sit moderator & arbiter. L. in *re. c. mandati.* nisi fortè in casu aliquo jus resistat remissioni.

2. Resp. Secundò: Si mutuatarius, qui juratò promissit, se soluturum usuras, vel solutas non repetiturum, petat ab usurario sibi remitti usuras, vel solutas restitui, & usurarius excipiat, quòd sint debita ex promissione jurata, & ideo remissio vel repetitio locum non habeat, non tantum cogi potest à Judice, ut remittat juramentum, si necdum soluta, vel eas solutas restituat, ut constat ex c. 1. de *jurejur.* & c. *tuas. h. t.* sed etiam ex parte mutuatarii replicari,